

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Tomița Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

*Culea Vitalii XXXXX, născut
la xxxxx.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 27.06.2020 – 06.08.2021;

Instanța de apel: 25.08.2021 – 24.11.2021;

Instanța de recurs: 22.02.2022 – 11.05.2022.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 09 august 2021, Culea Vitalii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, pe un termen de 1 (unu) ani, în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilite lui Culea Vitalii a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani, dacă în termenul dat Culea Vitalii nu va comite o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Controlul asupra comportamentului lui Culea Vitalii, pe perioada de probațiune urmează a fi exercitat de către Biroul de Probațiune din raza de domiciliu.

În temeiul art. 90 alin. (6), lit. a) Cod penal, Culea Vitalii a fost obligat, să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul Biroului de Probațiune din raza de

domiciliu.

S-a aplicat în privința lui Culea Vitalii, măsura preventivă „obligațiunea de nepărăsire a țării”, pînă la definitivarea sentinței, după care a o revoca.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Culea Vitalii, la data de 26.10.2019, în jurul orelor 20:45 aflându-se în apropierea localului „Andys Pizza” amplasat pe str. 31 august din mun. Cahul, loc care prin natura și destinația lui este întotdeauna accesibil publicului, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, exprimându-se cu cuvinte necenzurate, care înjosesc onoarea și demnitatea persoanei, fără un motiv întemeiat, i-a aplicat intenționat lui Fieraru Pavel o lovitură cu palma în regiunea dreaptă a feței, provocându-i dureri fizice, după care a aplicat patru lovituri cu pumnii și picioarele în partea din față a automobilului de model „Ford Fusion”, cu n/î xxxxx ce aparține lui Fieraru Pavel, pe care l-a deteriorat parțial, cauzându-i astfel un prejudiciul material în mărime de 4900 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Culea Vitalii a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, individualizată prin „huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită”.

2. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel *procurorul*, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei penale, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Culea Vitalii recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest sentința primei instanțe să fie menținută.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a indicat că, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, de către prima instanță au fost admise erori, iar pedeapsa aplicată și modul de executare a acesteia, nu va fi aptă să atingă scopul preventiv și educativ al pedepsei, motiv pentru care nu o găsește proporțională cu împrejurările și gravitatea infracțiunii comise de către inculpatul Culea Vitalii.

Consideră că suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului Culea Vitalii cu aplicarea termenului de probă de doi ani, nu se întemeiază pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, dat fiind faptul că la individualizarea pedepsei instanța de fond nu a

apreciat obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

Instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj sau un drept acordat de lege persoanelor vinovate, dar trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea social concretă. Pentru dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei, prima instanță a apreciat eronat că va fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei stipulate în art. 61 din Codul penal.

În acest sens, menționează că prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Culea Vitalii și dispunerea suspendării condiționate a executării acesteia cu stabilirea unui termen de probă conform prevederilor art. 90 din Codul penal, nu a ținut cont de faptul că ultimul a comis o infracțiune mai puțin gravă, că acțiunile intenționate ale inculpatului au fost îndreptate împotriva relațiilor sociale cu privire la încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor cât și atentarea la bunurile mobile ale acesteia, iar ca urmare a acțiunilor criminale ale inculpatului părții vătămate i-a fost provocată o pagubă materială în mărime de 4900 lei precum și i-a fost cauzată o suferință fizică și psihică ca urmare a acțiunilor huliganice ale inculpatului.

Astfel, partea acuzării consideră că în cazul dat nu au fost constatate motive imperioase și iminente, care ar constitui un raționament de bază pentru aplicarea în privința inculpatului Culea Vitalii a prevederilor art. 90 din Codul penal, iar argumentele aduse în acest sens de către instanța de fond nu sânt fundamentate nici din punct de vedere juridic, și nici din punct de vedere social moral.

Astfel relevă că condamnarea cu suspendarea condiționate a executării pedepsei, nu va avea un impact pozitiv și cu caracter moral în privința inculpatului, iar prin aceasta inculpatul Culea Vitalii nu va conștientiza gravitatea faptei comise și prin aplicarea unei astfel de pedepse, ultimul va desconsidera necesitatea respectării normelor penale și sociale de conviețuire și respectiv, va continua luarea unei atitudini de indiferență și dispreț față autoritatea legii penale și necesității respectării ordinii publice.

Subsidiar, menționează că potrivit revendicării anexate la materialele cauzei penale, s-a constatat cu certitudine că inculpatul Culea Vitalii, anterior a mai comis mai multe infracțiuni, pentru care a fost condamnat, inclusiv a fost atras la răspundere penală pentru comiterea unei infracțiuni similare.

Prin urmare, acuzarea consideră că motivarea soluției în această parte a hotărârii este una formală care abundă în texte ale prevederilor normelor legale aplicabile instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, fără relevarea raționamentelor cu adevărat importante care au condus instanța de judecată la luarea unei asemenea decizii, cu trimitere directă la fapta investigată.

Acuzarea consideră că prima instanță a omis să se expună asupra

raționamentelor suspendării condiționate a pedepsei aplicate, or, motivarea soluției în această parte este vagă și care lipsește justițiabilul de a cunoaște motivele de fapt și de drept a soluției conturate în actul judecătoresc contestat.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 noiembrie 2021, apelul declarat a fost respins ca nefondat, fiind menținută sentința fără modificări.

3.1. Pentru a pronunța decizia nominalizată, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a comis anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, sentința a fost atacată doar în partea aplicării pedepsei penale, considerînd-o prea blîndă, în rest partea acuzării fiind de acord cu sentința primei instanțe, de aia instanța de apel s-a pronunțat doar în partea stabilirii pedepsei penale.

Astfel, instanța de apel a constatat că, la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, instanța de fond nu a ținut cont de scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și art. 75 Cod penal, și de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, permit instanței de apel stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, prima instanță la individualizarea pedepsei penale, a luat în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, personalitatea celui vinovat, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia și a considerat oportun de a oferi inculpatului Culea Vitalii o șansă de reabilitare în fața societății, or executarea reală a pedepsei cu închisoarea este neproportională în raport cu infracțiunea comisă, cât și urmările prejudiciabile survenite, fiind statuată necesitatea suspendării condiționate pedepsei cu închisoarea conform art.90 alin.(1) Cod penal pe un termen de probă de 2 ani.

La stabilirea pedepsei inculpatului Culea Vitalii, de către prima instanță, s-a ținut cont de faptul că, inculpatul a comis infracțiunea din categoria infracțiunilor mai puțin grave și reieșind din lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, anterior a fost condamnat, dar antecedentul penal este stins, inculpatul nu are persoane la întreținere, nu este angajat în câmpul muncii, nu dispune de grade de dezabilitate, nu figurează la evidența medicului narcolog și psihiatru.

Instanța de apel a specificat că, infracțiunea comisă de Culea Vitalii face parte din categoria celor mai puțin grave, la caz a fost stabilită pedeapsa cu închisoarea, respectiv nu sunt careva impedimente în sensul aplicării art. 90 alin. (1) din Codul penal. În sensul vizat fiind reținut faptul că la stabilirea pedepsei lui Culea Vitalii instanța a aplicat una din cele mai severe pedepse cu închisoarea, or legiuitorul a prevăzut și alternativa pedepsei cu amenda sau munca neremunerată în folosul comunității. Mai mult raționamentul executării pedepsei stabilite rămâne la discreția instanței de fond - o condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal. Sub acest aspect ține de prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. Pentru a forma o astfel de convingerii, instanța de fond a apreciat totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv conduita condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

A fost respinsă poziția acuzatorului de stat precum că pedeapsa aplicată lui Culea Vitalii este una prea blândă, prin prisma faptelor comise anterior, or la caz prin suspendarea condiționată a pedepsei stabilite, organele competente vor executa un control asupra comportamentului lui Culea Vitalii pe perioada de probațiune. În asemenea circumstanțe a menționat că atingerea scopului pedepsei numite lui Culea Vitalii pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, v-a fi atins prin aplicarea pedepsei prevăzute de sancțiunea componentei infracțiunii comise, fără izolarea acestuia de societate, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare, cu suspendare pe un termen de probațiune care va asigura scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului.

Tot în acest context sunt nejustificate argumentele procurorului precum că la caz nu au fost constatate motive imperioase și iminente, care ar constitui un raționament de bază pentru aplicarea în privința inculpatului Culea Vitalii a prevederilor art. 90 din Codul penal, or, prima instanță a dispus suspendarea condiționată a executării prin prisma circumstanțelor reținute la caz și anume infracțiunea comisă este una mai puțin gravă, de facto partea vătămată nu invocă că a fost agresată fizic, iar în acțiunea civilă solicită încasarea prejudiciului material rezultat din deteriorarea ușii mijlocului de transport. Relevant este că prin sentința contestată acțiunea civilă a fost admisă în principiu urmând ca cuantumul despăgubirilor să fie stabilit în ordinea procedurii civile.

Instanța de apel analizând sentința primei instanțe în raport cu argumentele invocate în apel și în colaborare cu circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, a constatat că prima instanță corect a dispus suspendarea executării pedepsei stabilite pe un termen de 2 ani, prevăzut de art. 90 din Codul penal, ca termen de probă

pentru pedeapsa penală sub formă de 1 ani închisoare aplicată inculpatului Culea Vitalii, or, în procesul de apreciere și aplicare a prevederilor art. 90 din Codul penal în privința inculpatului Culea Vitalii, prima instanță a analizat minuțios toate circumstanțele de fapt și de drept, precum și a motivat într-o manieră suficientă și clară soluția în această parte a sentinței emise.

Astfel la caz, prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei, va fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei stipulate în art. 61 Codul penal.

4. Decizia este atacată în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală de către *procuror*, prin care solicită casarea deciziei cu rejudecarea cazei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă executarea de către Culea Vitalii, condamnat conform art. 287 alin.(1) Cod penal, a pedepsei de 1 an închisoarea, în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea celor solicitate, procurorul indică că, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului și nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei și de scopul pedepsei penale prevăzute de art.7, 61, 75 Cod penal.

Mai mult decât atât, procurorul susține că instanța urma să motiveze aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu doar să enumere actele normative naționale în acest sens.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul

când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În esență, recurentul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea blândă.

Subsecvent, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect i-a aplicat inculpatului o pedeapsă non privativă de libertate conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul procurorului precum că, pedeapsa stabilită acestuia este prea blândă, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a comis o infracțiune care face parte din categoria celor mai puțin grave și de comportamentul acestuia după și în timpul examinării cauzei, precum și lipsa circumstanțelor agravante.

De asemenea se menționează faptul că, instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra faptului aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, fiind suspendată condiționat executarea pedepsei lui Culea Vitalii pe o perioadă de probațiune de 2 ani, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal inculpatului, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din apel și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către procuror prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar depus de către procurorul, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Culea Vitalii XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **01 iulie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana